

Cirkulärnr: 2004:62
Diariernr SK: 2004/1715
Handläggare: Marcus Holmberg
Siv Stjernborg
Sektion/Enhet: Finanssektionen
Datum: 2004-08-26
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2005–2007
Bilagor: Bilaga 1: Skatter och bidrag 2005–2007 (kommunspe-
cifik; endast till ekonomikontoren
Bilaga 2: Preliminärt taxeringsutfall för år 2004

CIRKULÄR

2004-08-26

Finanssektionen
Marcus Holmberg
Siv Stjernborg, EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2005–2007

I detta cirkulär presenterar vi:

- En uppdaterad skatteunderlagsprognos för åren 2003–2007.
- Det första preliminära taxeringsutfallet avseende inkomståret 2003, bilaga 2.
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2005–2007, bilaga 1.

Skatteunderlagets utveckling åren 2003–2007

Skatteunderlagsprognosen är i stort sett oförändrad jämfört med i maj 2004 (cirkulär 2004:42). Vi återkommer med en ny prognos i vecka 43. **Vi har gjort en mindre justering av skatteunderlaget främst i bedömningen av pensioner och grundavdrag.**

Starkare konjunktur redan i år – men fortfarande svag sysselsättning

Den internationella konjunkturen fortsätter att stärkas även om det f.n. höga oljepriset kan innebära att tillväxttakten hämmas något. I såväl USA som Japan och övriga Asien är den ekonomiska utvecklingen god samtidigt som länderna i euroområdet nu uppvisar allt tydligare tecken på att konjunkturen vänt upp.

Den svenska ekonomin har utvecklats starkare än väntat i år. Det är främst exporten som har ökat mycket starkt. Men även hushållens efterfrågan är relativt god och investeringarna ökar nu för första gången på många år. Det ser därför ut att bli en starkare tillväxt i år än vad vi tidigare bedömde. Dessvärre ser dock inte den för skatteunderlagstillväxten så viktiga arbetsmarknadsutvecklingen ut att ha påverkats ännu.

Trots att tillväxten nu stärks så utvecklas arbetsmarknaden fortfarande svagt. Arbetslösheten har ökat och uppgick i juli till 5,6 procent. Den öppna arbetslösheten ligger enligt vår bedömning kvar på dagens nivå under resten av året, men att det blir en ökning av arbetsmarknadsåtgärder. Det innebär en genomsnittlig arbetslöshet på 5,6 procent i år. Nästa år väntas arbetslösheten sjunka något och uppgå till 5,4 procent. Sysselsättningen stärks först från och med nästa år.

Vi återkommer med en mer utförlig konjunkturbedömning i nästa utgåva av *Kommunernas ekonomiska läge* i oktober/november 2004.

Tabell 1. Vissa nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen
Procentuell förändring från föregående år om ej annat anges

	2003	2004	2005	2006	2007
Timlön	3,5	3,3	3,5	3,6	3,7
Lönesumma	2,2	2,8	4,1	4,1	3,9
Arbetslöshet (% av arbetskraften)	4,9	5,6	5,4	4,7	4,5
KPI, genomsnittlig förändring	2,0	0,8	1,7	2,0	2,0
Prisbasbeloppet, kr	38 600	39 300	39 400	40 100	40 900

Skatteunderlagsprognosen oförändrad

Vi ligger kvar med vår bedömning att skatteunderlaget ökar med 3,3 procent i år. Det är samma bedömning som vi gjorde i våras. Trots signaler om en stärkt efterfrågan i ekonomin ser vi ännu ingen effekt på den indikator vi har över löneinkomsterna. Avgiftsunderlaget för inbetalningarna av arbetsgivaravgifter till skatteverket är snarare oroväckande lågt. Men med tanke på den allt starkare tillväxten väljer vi ändå att tro på att inkomsterna ska stärkas mer under hösten och ligger kvar med vår prognos om att lönesumman ökar med 2,8 procent.

Åren 2005–2007 har vi bedömt att skatteunderlaget ökar med knappt 4 procent per år. Det är en viss sysselsättningstillväxt som förklarar den starkare ökningstakten 2005 och 2006. Den starkare efterfrågan leder till något högre timlöner.

Tabell 2. Utveckling av det kommunala skatteunderlaget samt regelförändringar åren 2003–2007
Procentuell förändring

	2003	2004	2005	2006	2007
Skatteunderlag	4,2	3,3	3,9	3,9	4,0
Regelförändringar	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Grundavdrag – skattereduktion	-1,1				
Grundavdrag – energiskatteväxling	-0,8				
Pensionssystem (inkl. avdragsjustering)	3,6				
Skatteunderlag exkl. regelförändringar	2,5	3,3	3,9	3,9	4,0

Tabell 3. Olika skatteunderlagsprognoser åren 2003–2007
Procentuell förändring från föregående år

	2003	2004	2005	2006	2007	Ack 2003–2005
Lf+SK aug 2004	4,2	3,3	3,9	3,9	4,0	11,8
ESV, juni 2004	4,1	3,6	3,7	4,5	4,6	11,8
Lf+SK maj 2004	4,1	3,3	4,0	3,8	4,0	11,8
VP apr 2004	4,4	3,3	3,5	3,8		11,6
ESV apr 2004	4,1	3,3	3,6			11,4
Lf+SK mars 2004	4,1	3,2	3,9	3,9	4,1	11,6

Tabell 4. Olika komponenters bidrag till det totala skatteunderlagets tillväxt åren 2003–2007
Procentuell förändring från föregående år

	2003	2004	2005	2006	2007
Timplön	2,6	2,5	2,6	2,7	2,8
Sysselsättning	-1,0	-0,4	0,4	0,4	0,2
Sociala ersättningar	3,2	1,3	0,7	0,8	1,2
Övriga inkomster	-0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Avdrag	-0,5	-0,2	0,0	-0,2	-0,3
Summa	4,2	3,3	3,9	3,9	4,0
Regeleffekter	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa exkl. regeleffekter	2,5	3,3	3,9	3,9	4,0

Taxeringsutfall år 2003 något bättre

Enligt Skatteverkets första preliminära taxeringsutfall avseende inkomståret 2003 ökade inkomsterna med 3,82 procent. Med hänsyn till de ej ännu godkända deklarationerna bedömer vi att skatteunderlaget år 2003 ökade med 4,2 procent. Det är en upprevidering med 0,1 procent jämfört med vår föregående bedömning.

Det kommunvisa taxeringsutfallet finns med som *bilaga 2*. Observera att detta ännu är preliminärt och kan ändra sig en hel del för vissa kommuner.

Starkare ökningstakt av befolkningen

Av tabell 5 framgår den nya befolkningsprognos som vi använt oss av i beräkningarna av skatteunderlaget. Kommunförbundet använder den årliga utvecklingen i SCB:s prognos för en framskrivning av befolkningen per den 1 november respektive år.

Tabell 5. Underlag för beräkningar av skatteunderlaget m.m. för åren 2003–2007 enligt vår nya prognos

	2003	2004	2005	2006	2007
Befolkning 1 nov året innan, riket	8 939 367	8 973 472	9 012 330	9 054 212	9 097 178
Befolkning, procentuell förändr.		0,38151	0,43304	0,464716	0,474536
Medelskattkraft, kr/inv.					
Fastställt för 2003 till 2004	145 174	149 684			
SK:s prognos	144 068	148 257	153 375	158 619	164 184
Garanterad nivå enl. SK			176 381	182 412	188 812

Negativa slutavräkningar

Kraftigt negativa slutavräkningar även år 2004

Vi bedömer att de preliminärt utbetalade skatteintäkterna för 2004 är högre än vad de slutliga kommer att bli. Detta gör att Kommunförbundets prognos av 2004 års skatteintäkter skiljer sig mot de preliminärt utbetalda med –312 kronor per invånare den 1.11.2003.

Det är ett något mindre underskott än i föregående cirkulär (–341 kr/inv.). Det minskade underskottet beror på den något starkare skatteunderlagsutvecklingen 2003.

Alltför positiv prognos i bokslut 2003

Rådet för kommunal redovisning (RKR) hänvisar i sin Rekommendation nr 4:1 att det är ESV:s decemberprognos som ska användas i prognosen över slutavräkningen för innevarande års skatteintäkter. ESV:s prognos ger en negativ slutavräkning om –289 kr per invånare för 2003 års skatteintäkter. Vår bedömning av 2003 ger negativ slutavräkning om –460 kr per invånare. Mel-

lanskillnaden (-171 kr/inv.) ska belasta bokslutet för 2004. Först den 30 november presenterar Skatteverket det slutliga taxeringsutfallet för 2003.

Regleringsbidraget 2005–2007

Alla regleringar, tillskott samt övriga förändringar av statens bidragsgivning till kommunerna sker genom en förändring av regleringsbidraget/avgiften. Vi har för åren 2005–2007 inkluderat tillskottet på 617 miljoner kronor i regleringsbidraget/avgiften. I regeringens proposition särredovisas detta belopp. Eftersom skatteunderlagsprognosen är ändrad påverkar detta storleken på regleringsbeloppen.

Regleringsbidraget/avgiften består under perioden 2005 till 2007 av:

- Skillnaden mellan det generella statsbidraget som aviserats i budgetpropositionen och netto av den statliga inkomstutjämningen.
- Kostnaden för strukturbidraget.
- Kostnaden för införandebidragen.
- Tillskottet till utjämningsystemet på 617 miljoner kronor som aviserades i 2004 års ekonomiska vårproposition.

Formaterade: Punkter och numrering

Tabell 6. Regleringsbidrag/avgift åren 2005–2007
Miljoner kronor

	2005	2006	2007
Statlig inkomstutjämning	-211	2 500	1 800
Strukturbidrag	-1 525	-1 506	-1 488
Införandebidrag	-1 519	-777	-447
Tillskott utjämning	617	617	617
Regleringsbidrag/avgift	-2 637	833	482

Tabell 7. Regleringsbidrag/avgift 2005–2007
Kronor per invånare

	2005	2006	2007
Statlig inkomstutjämning	-23	276	198
Strukturbidrag	-169	-166	-164
Införandebidrag	-169	-86	-49
Tillskott utjämning	68	68	68
Regleringsbidrag/avgift	-293	92	53

Mer pengar till kommunerna?

Från såväl statsministern som finansministern har det gjorts uttalanden om att kommunerna (inklusive landsting) ska tillföras medel. I somras utlovades 1,5 mdkr under innevarande år och senaste i förra veckan sades att kommunerna skulle tillföras medel under nästkommande budgetår.

Några konkretiseringar av på vilket sätt och när dessa pengar ska tillföras sektorn har ännu inte angetts. Vi återkommer så snart vi har mer att informera om. I första hand på sidan **Budgetförutsättningar** på vår webbplats www.lf.svekom.se (klicka på: Verksamheter/Ekonomi/Ekonomi för kommuner/Budgetförutsättningar) och i senare skede via cirkulär.

Dags att söka sysselsättningsstöden

Liksom tidigare år ska kommunen under september ansöka hos Skatteverket om dels det generella sysselsättningsstödet avseende år 2004, dels det tillfälliga sysselsättningsstödet avseende år 2003. Skatteverket har skickat ut blanketter.

Procentsatsen på det generella stödet är för år 2004 satt till 1,2 procent av lönekostnadsunderlaget enligt den definition som tidigare angetts. Stödet skulle därmed upphöra och pengarna överföras till "påsen". I vårpropositionen återinförde man dock det generella sysselsättningsstödet avseende år 2005. Detta år kommer stödet att vara 0,5 procent av lönekostnadsunderlaget.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I *bilaga 1* redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag enligt regeringens proposition. De siffror som presenteras i Ds 2003/04:155 är framräknade som om det nya systemet skulle ha införts på 2004 års nivå, och överensstämmer således inte med de beräkningar som redovisas i *bilaga 1*, vilka avser åren 2005 till 2007.

I beräkningarna ingår inte:

- Ersättning för den frivilliga maxtaxan inom barnomsorgen (inklusive pengar för kvalitetssäkring) på 3 660 mnkr.
- Ofördelade statsbidrag till kommuner och landsting på 1 700 mnkr 2005 och 700 mnkr 2006.
- Riktad satsning på personal inom förskolan på 1 000 mnkr 2005 och 2 000 mnkr 2006 och 2007. Från och med 2008 ingår beloppet i påsen.
- Särskilda statsbidrag för vuxenutbildningen 2005 på 1 811 mnkr. Detta läggs in i "påsen" fr.o.m. 2006 och ingår därmed i beräkningar i bilaga 1.
- De kvarvarande riktade statsbidragen till personalförstärkningar inom skolan 2005 och 2006 (se tabell 13).
- Det nya tillfälliga sysselsättningsstödet 2005 på 1 080 mnkr.

Skillnader jämfört med beräkningar i juni (2004:53) beror på:

- den nya skatteunderlagsprognosen,
- den preliminära taxeringen 2004
- ny befolkningsprognos

Som vanligt bygger beräkningarna på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket samt 2004 års skattesatser. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via e-post till: marcus.holmberg@svekom.se.

Modellen "Skatter och bidrag"

I modellen finns det en beräkning för 2004. Dessa belopp motsvarar de som finns i Ds 2004:26 och således inte som brukligt innevarande års beslutade intäkter. Dessa finns att tillgå i den föregående versionen.

Observera att en mindre skillnad mellan modellen och skrivelsens beräkningar kan finnas på inkomstutjämningsbidraget/avgiften för 2004. Detta beror på att man i skrivelsen har utgått från kommunens skattekraftsindex (egen skattekraft i relation till riksgenomsnittet) och inte som brukligt skattekraft i kronor.

Väljer man en annan befolkningsutveckling än den i riket påverkas kommunens intäkter. Valet påverkar inte prognosen över de egna skatteintäkterna utan effekten syns på en förändrad inkomstutjämning.

Vid en befolkningsprognos som kraftigt avviker från den i riket kan fördelningen mellan raderna egna skatteintäkter och inkomstutjämningsbidraget bli missvisande. För kommuner med kraftigt ökande befolkning ger detta en minskad avgift/ökat bidrag, då den kraftiga befolkningstillväxten ger en allt lägre skattekraft. För kommuner med kraftigt minskande befolkning uppstår det motsatta. Då inkomstutjämningsbidraget är långtgående blir dock effekten på skatteintäkter efter inkomstutjämning marginell. I det nya förslaget till inkomstutjämning finns det dock anledning att se upp. Anledning till detta är att inkomstutjämningsavgiften räknas med en lägre länsvis skattesats än bidraget, vilket kan ge en felaktig bild av inkomstutjämningsbidragets belopp. Kommuner som har en egen skattekraft som ligger nära 115 procent av riksgenomsnittet bör vara observanta på detta och vid behov korrigera den egna skatteunderlagsutvecklingen på rad 15 i Indatabladet så att den egna skattekraften hålls någorlunda konstant.

I beräkningsmodellen "Skatter och bidrag" behöver följande **ändringar** göras i "Indatabladet":

- Skriv in vår nya skatteunderlagsprognos för riket för åren 2003–2007 i cellerna B9–F9 (uppräkningsstalen framgår av tabell 3, rad 1).
- Riksprognoisen för kommunens befolkning i modellen stämmer inte med den i *bilaga 1*. Det beror på att vi i bilagan har utgått från kommunens befolkning per den 30 juni 2004. För att få samma intäkter i modellen som i

bilaga 1 ska nuvarande formler ersättas. Skriv in vår framskrivning av kommunens befolkning (rad 2 i bilaga 1) i cellerna D29–F29.

- Skriv in kommunens preliminära taxeringsutfall enligt RSV: s augustiprognos i cell C20. Utfallet redovisas på rad 5 i *bilaga 1*. Observera skillnaderna i storheter.
- Skriv in de nya regleringsbidragen för åren 2005–2007 i cellerna D42–F42. Beloppen framgår av sista raden i tabell 7.

Dessutom måste följande ändring göras i bladet för "Totala intäkter":

Ta bort bladets skydd. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver in: kommun. Observera att detta endast påverkar bokslutet för år 2004 och därför ska den gamla modellen användas för detta ändamål.

- Skriv in korrigeringen på slutavräkningen för år 2003 enligt Kommunförbundets bedömning i cell G30 (–171 kr/inv.).
- Skriv in Kommunförbundets prognos över avräkningen på 2004 års skatteinkomster i cell G32 (–312 kr/inv.).

Efter att ha gjort ändringarna bör skyddet återinföras på båda bladen genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger: kommun.

Vi har upptäckt en felaktighet i "Blad 4 Kostnadsutjämning". Felet gäller formelerna för andel män och kvinnor i åldern 75–79 år i kommunen. *Det gäller cellerna B63 till E63 samt B67 till E67 i Blad 4 Kostnadsutjämning.*

Så här gör du för att rätta till felet:

1. Ta bort bladets skydd. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver in kommun.
2. Markera hela formeln för cell B63 nedan, kopiera och klistra in formeln i cell B63. De ska alltså ersätta nuvarande formel i cell B63 med formeln nedan.
3. Därefter kopierar du cell B63 i Excel till cellerna C63, D63 och E63.
4. Markera hela formeln för cell B67 nedan, kopiera och klistra in formeln i cell B67. De ska alltså ersätta nuvarande formel i cell B67 med formeln nedan.
5. Därefter kopierar du cell B67 i Excel till cellerna C67, D67 och E67.
6. Efter att ha gjort ändringen bör skyddet återinföras genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger kommun.

Formler följer på nästa sida!

Formel för cell B63:

=OM('Blad 2 Indata'!B77>0;'Blad 2 Indata'!B77/'Blad 2 Indata'!B\$66*100;0)

Formel för cell B67:

=OM('Blad 2 Indata'!B78>0;'Blad 2 Indata'!B78/'Blad 2 Indata'!B\$66*100;0)

Observera att denna korrigering endast ger någon effekt om man tidigare har valt demografi med eller utan pris som prognosalternativ i kostnadsutjämnningen.

Efter att ha gjort ändringarna bör skyddet återinföras på båda bladen genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger: kommun.

Tidpunkter under hösten

- Skatteverkets andra preliminära taxeringsutfall 2003 kommer den 9 september, det tredje den 7 oktober och det slutliga den 30 november.
- Budgetpropositionen beräknas komma den 20 september.
- SCB kommer att presentera en första preliminär beräkning av den nya kostnadsutjämnningen senast den 1 oktober.
- Ny skatteunderlagsprognos kommer under vecka 43.
- Höstens *Kommunernas ekonomiska läge* publiceras i slutet av oktober/början av november.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Marcus Holmberg 08-452 78 82 samt Siv Stjernborg 08-452 77 51. Samtliga kan nås på e-post på mönstret for-namn.efternamn@svekom.se.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Finanssektionen

Maj-Lis Åkerlund

Siv Stjernborg

Bilagor

Bilaga 1: Skatter och bidrag 2005–2007 (kommunspezifisk; endast till ekonomikontoren)

Bilaga 2: Preliminärt taxeringsutfall för år 2004